

тому вони охочіше вкладають свої кошти. І ще однією причиною може бути – чітке державне регулювання такого виду краудфандингу, що мінімізує наявні істотні ризики для обох сторін фінансування.

У 2018 році за допомогою краудлендингу було залучено 2,125 млрд дол, що становить 81% всього обсягу фінансування бізнесу. Щодо інших видів, то на основі акціонерного краудфандингу було залучено 17% загального обсягу фінансування бізнесу (438 млн дол) та лише 2% - на основі винагороди та пожертвувань (61 млн дол) [3].

Загалом, наведені вище обґрунтування та світовий досвід підтверджують, що на сьогодні краудфандинг займає достатньо помітну позицію серед інноваційних способів акумулювання необхідних для розвитку бізнесу інвестиційних ресурсів, а його стрімке зростання свідчить про великий потенціал і перспективність. Він вже знайшов свою нішу на світовому ринку фінансових послуг і має перспективні напрями на ринку фінансових послуг України.

Список використаних джерел:

1. Тягунова З.О. Краудфандинг: світовий досвід та практика / З.О. Тягунова, В.М. Бондаренко //Інноваційна економіка. – 2015. – № 3 (58). – С. 25–32.
2. Torris, T. (2017), “The ECN Updates Review of Crowdfunding Regulation in the EU, Israel & the USA”, [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://goo.gl/v1Z94K>
3. Ziegler, T., Shneor, R., Wenzlaff, K., et al. (2020). The Global Alternative Finance Market Benchmarking Report, Cambridge, UK, Cambridge Centre for Alternative Finance [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://www.crowdfunding-research.org/reports>

Дяченко А. В., Круп'яник А. І.
Студентки 2 р.н., НаУКМА

ФІСКАЛЬНІ РИЗИКИ ПРИ ФОРМУВАННІ ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ

Фіскальними ризиками - це чинники, які призводять до відхилення доходів, видатків, дефіциту державного бюджету та державного боргу від запланованих показників. До ключових чинників, які формують фіскальні ризики відносяться: зміна зовнішнього середовища, інші можливі фактори внутрішнього та зовнішнього характеру.

Основними є макроекономічні ризики. У другому кварталі 2020 року зафіксовано багаторічні мінімуми економічної активності як в розвинутих країнах, так і в країнах, що розвиваються, у тому числі і в Україні.

Бюджетний ризик - може реалізуватися через збільшення річного планового показника дефіциту бюджету та невиконання плану надходжень від приватизації державного майна.

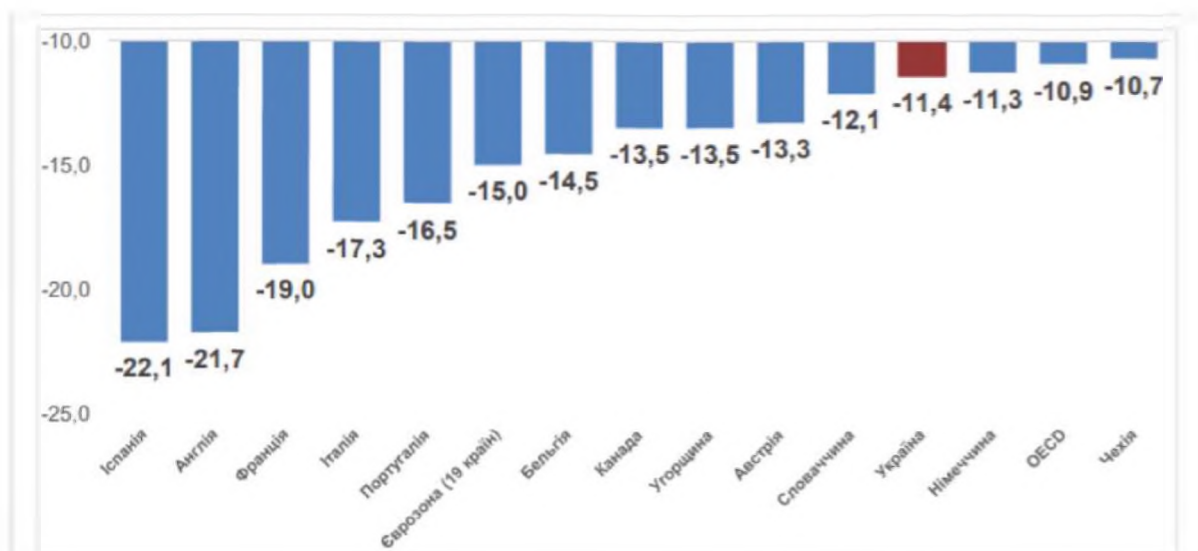

Рис.1. Динаміка падіння темпів реального ВВП у другому кварталі 2020 країн Європи та України

Рис. 1. Динаміка падіння темпів реального ВВП у другому кварталі 2020 країн Європи та України

Валютний ризик - реалізується через помірні темпи девальвації національної валюти та питому вагу державного боргу в іноземній валюті (більше 60 відсотків).

Відсотковий ризик - частка державного боргу з фіксованою ставкою очікується не більше 70 відсотків.

Ризик ліквідності - очікується, що обсяг міжнародних резервів України буде достатнім для виконання її зобов'язань.

Ризик рефінансування - значне навантаження за борговими платежами, внаслідок необхідності погашення позики перед МВФ.

В минулому році не були реалізовані ризики через збільшення витрат держави на підтримку, державних банків та забезпечення стійкості фінансової системи, підтримку системи гарантування вкладів фізичних осіб у зв'язку з визнанням неплатоспроможності банків.

У першому півріччі 2020 року не були реалізовані фіскальні ризики, пов'язані зі функціонуванням фінансового сектору, а саме: збільшення витрат держави на підтримку державних банків та забезпечення стійкості фінансової системи, підтримку системи гарантування вкладів фізичних осіб у зв'язку з визнанням неплатоспроможності банків.

Щоб мінімізувати ризики фінансового сектору необхідно: прискорення реалізації стратегії реформування державних банків, прискорення реалізації заходів, спрямованих на поступовий вихід держави із банківського сектору, впровадження ефективних механізмів для роботи з непрацюючими кредитами, забезпечення контролю кредитних ризиків та ефективного банківського нагляду, продовження запровадження макропруденційних нормативів, які спрямовані на посилення стійкості банківської системи до можливих шоків, поглиблення співпраці з міжнародними партнерами.

У першому півріччі 2020 року не були реалізовані фінансові ризики, пов'язані зі функціонуванням фінансового сектору, а саме: збільшення витрат держави на підтримку державних банків та забезпечення стійкості фінансової системи, підтримку системи гарантування вкладів фізичних осіб у зв'язку з визнанням неплатоспроможності банків.

У подальшому головним викликом для прибуткової діяльності банків будуть втрати від погіршення якості кредитного портфеля. Точна оцінка кредитних втрат за результатами кризи все ще неможлива через невизначеність із темпами відновлення окремих секторів і тривалістю кредитних канікул.

Проте вже в 2021 році можливе виникнення дефіциту коштів у сумі близько 8 млрд гривень. Фонд не має змоги впливати на зазначені ризики в банківській системі України, тому оцінює свої фінансові ризики на такому рівні. Вірогідність реалізації таких ризиків є помірною і реалізація їх можлива лише в умовах важкого затяжного погіршення економічного стану в країні.

За оцінкою Державної служби з надзвичайних ситуацій, у 2021 році ймовірність настання фінансових ризиків, пов'язаних із ліквідацією наслідків надзвичайних ситуацій є низькою.

Стан техногенної і природної безпеки відносно стабільний, проте спостерігається негативний вплив змін клімату, який призводить до збільшення суми завданих НС збитків, насамперед від гідрометеорологічних НС та НС унаслідок пожеж в природних екосистемах.

Кабінет Міністрів України затвердив в 2019 році методику оцінювання фінансових ризиків яка встановлює механізм визначення можливого вартісного впливу фінансових ризиків на показники державного бюджету та визначає види фінансових ризиків, які підлягають оцінці, органи, відповідальні за проведення такої оцінки, та порядок її проведення, заходи з мінімізації фінансових ризиків.

Ідентифікація фінансових ризиків та вдосконалення практики управління ними з метою врахування їх впливу на бюджетні показники та вжиття заходів з мінімізації є важливим напрямом підвищення стійкості державних фінансів, забезпечення макроекономічної стабільності та повного і вчасного фінансування основних зобов'язань держави.

За підсумками зустрічей експерти місії МВФ відзначили виразний прогрес Міністерства фінансів у розбудові системи управління фінансовими ризиками в Україні та висловили готовність у подальшому надавати технічну підтримку Мінфіну, зокрема, з наступних питань:

- підготовки інформації про фінансові ризики для її включення до складу бюджетної документації;
- проведення стрес-тестування діяльності суб'єктів господарювання;
- оцінки фінансових ризиків при наданні державних гарантій;
- підготовки рекомендацій щодо мінімізації фінансових ризиків.

За результатами підсумкової зустрічі МВФ з Міністром фінансів України Сергієм Марченко, яка відбулась 14 січня 2021 року, досягнуто домовленості про продовження тісної співпраці щодо розвитку управління фінансовими ризиками в Україні.

Список використаних джерел:

1. Звіт Міністерства фінансів за 2021 рік. URL: <https://mof.gov.ua/uk/zvity>
2. Постанова Кабінету Міністрів України URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/7-2018-%D0%BF#Text>
3. Фіскальні ризики. URL: <https://taxlink.ua/ua/analytics/bjudzetne-zakonodavstvo/fiskalni-riziki/>
4. Мельник, О. (2018) Фіскальні ризики: поняття, суб'єкти управління / О. П. Мельник // Фінансова безпека України на сучасному етапі : зб. тез IV Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф., 28 листопада 2018 р. – С. 243–247.
5. Лук'яненко, І., Віт, Д. (2017). Системний аналіз формування державної політики в умовах макроекономічної дестабілізації.
6. Лук'яненко, І., Віт, Д., Олісевич, М. (2020). Фінансова політика в умовах тінізації та дисбалансів на ринку праці: методологія та інструментарій.

Ізотов Г. Ю.

Студент магістерської програми, НаУКМА

ПРОГНОЗУВАННЯ ІНФЛЯЦІЇ В УКРАЇНІ

В Україні де-факто з початку 2016 року Національний банк впровадив режим інфляційного таргетування, за якого основною і першочерговою ціллю монетарної політики є дотримання проголошеного значення офіційного показника інфляції (таргету) протягом визначеного періоду часу. Інструменти грошово-кредитної політики впливають на інфляцію зі значним часовим лагом (3-6 кварталів), через що досягнення цінової стабільності потребує дій від регулятора, які мають проактивний характер, а грошово-кредитна політика повинна орієнтуватись на майбутнє – прогноз інфляції, ВВП, тощо [1, 2].

Одним із можливих інструментів для прогнозування інфляції є моделі векторної авторегресії (VAR). На відміну від моделей сімейства ARIMA, VAR моделі дозволяють не лише будувати прогноз, а й оцінити взаємозалежність між часовими рядами. Для прогнозування інфляції за допомогою VAR було обрано сім місячних часових рядів з січня 2003 року до листопада 2020 року, які попередньо були прологарифмовані: ІЦІ (LNCPI) доступний на сайті ДССУ [3], обмінний курс гривні за 100 доларів США (LNEXR), облікова ставка НБУ (LNINT), грошовий агрегат М3 (LNM3), навантаження на одне вільне робоче місце (вакантну посаду) (LNUNP) доступні на сайті НБУ в розділі статистика [4], реальний ВВП (LNGDPSA) та реальна середня заробітна плата (LNWAGESA), скориговані на сезонність, розраховані, використовуючи дані TheGlobalEconomy.com та ДССУ [5, 3]. Отримані часові ряди були перевірені на стаціонарність за допомогою розширеного Дікі-Фуллер тесту, результати якого свідчать про стаціонарність в рівнях лише ІЦІ. Повторний розширений Дікі-Фуллер тест часових рядів в перших різницях свідчить про їх стаціонарність, тому VAR модель будується, використовуючи перші різниці часових рядів.